

Q.P. Code : 17199

For Internal Students

(2 Hours 15 minutes)

[Total Marks : 75

For External Students

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B. :** (1) **External** students should attempt any **four** questions.
(2) **Internal** students should attempt any **three** questions from Q Nos. 1 to 6. Do not attempt Q. Nos. 7 and 8
(3) **All** questions carry **equal** marks.

1. Why social movements occur in society ? Discuss with illustrations.
 2. Critically evaluate the Relative Deprivation theory or Resources Mobilization theory.
 3. Analyse Schisms and Splits in social movement with examples.
 4. Highlight some of the major issues taken up by Shivsena leadership.
 5. Discuss 'Justice' and 'Identity' as major themes in social movements.
 6. Write short notes on any **two** of the following :
 - (a) Social movement and political parties
 - (b) 'Power' as a major theme in social movement
 - (c) Tribal movements
 - (d) Women's movements
 7. Analyse the impact of Globalization on Indian social movement.
 8. Discuss the nature of social change brought about by social movements.
-

TURN OVER

नियमित विद्यार्थ्यांसाठी	(मराठी रूपांतर)	[एकूण गुण : ७५]
बहिःशाल विद्यार्थ्यांसाठी	(२ तास १५ मिनिटे)	[एकूण गुण : १००]
	(३ तास)	

- सूचना : (१) बहिःशाल विद्यार्थ्यांनी कोणतेही चार प्रश्न सोडवावेत.
(२) नियमित विद्यार्थ्यांनी प्रश्न क्रमांक १ ते ६ पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवावेत.
प्रश्न क्रमांक ७ व ८ सोडवू नयेत
(३) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. समाजात सामाजिक चळवळी का उदयाला येतात याची सोदाहरण चर्चा करा.
२. सामाजिक चळवळीच्या संदर्भात सापेक्ष वंचितता सिद्धांत किंवा साधन सामग्रीची गतिशीलता सिद्धांताचे टीकात्मक परीक्षण करा.
३. सामाजिक चळवळीतील मतभेद (schisms) आणि फाटाफूट (splits) यांचे सोदाहरण पृथक्करण करा.
४. शिवसेना नेतृत्वाने हाती घेतलेल्या मुख्य प्रश्नांवर प्रकाश टाका.
५. सामाजिक चळवळीच्या 'न्याय' आणि 'अस्मिता' हे मुख्य गाभे आहे याची चर्चा करा.
६. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा :
 - (अ) सामाजिक चळवळी आणि राजकीय पक्षे
 - (ब) 'सत्ता' : सामाजिक चळवळीच्या मुख्य गाभा
 - (क) आदिवासी चळवळी
 - (ड) स्त्रियांच्या चळवळी
७. भारतातील सामाजिक चळवळीवरील जागतिकीकरणाच्या प्रभावाचे पृथक्करण करा.
८. सामाजिक चळवळीद्वारे घडवून आणलेल्या सामाजिक बदलाच्या स्वरूपाची चर्चा करा.
